

mere, end hvad der finder Sted i menneskelige Forhold i Almindelighed. Man vil vel endogaa kunne paavise, at Sparekassemidler ere blevne opsagte til Udbetaling, fordi der har været en Meningsforskjel mellem Bestyreren af Sparekassen og dem, der have Penge tillaaens af den. Det er Noget, som gjør sig gjældende i alle Forhold. Tror maatte det ærede Medlem, naar en Husmand har en Snderste til Huse i sit Hus, at Husmanden taaler, at Sndersten foretager Foranstaltninger, som Husmanden ikke synes om. Nei, Husmanden siger den Paagjældende op, selv om han selv kun er Fæster. Der er Noget, der er saa menneskeligt, at man ikke kan bebrejde Noget det. Men naar det ærede Medlem med sine haanende Dtringer, som den ærede Formand ikke fandt Anledning til at paatale, henfaste til mig, som om jeg vilde give Gudseierne Anvisning paa, at de skulde udsige Husmændene, fordi de gjorde det og det, benytte den og den Ret, saa er det aldeles ufortjent, og det ærede Medlem kom jo ogsaa senere selv til at udtale det, som jeg havde udtalt, nemlig, at skulde Loven have nogen virkelig Betydning, maatte der gaas videre, maatte man kunne sikre Leierne for en længere Marække i alt Fald. Men naar det ærede Medlem erkjender det, hvad Rimelighed er da i hele hans Dptræden lige over for mig? Det er kun et brutalt Overfald.

Formanden (Berg): Hvis det havde været det, havde Formanden paatalt det.

N. Andersen (Odense N. 2. B.): Jeg vilde ogsaa ønske, at den ærede Formand havde gjort det.

Formanden (Berg): Det ærede Medlems Duster er ikke det, der er bestemmende for Formandens Dpfyldelse af sin Pligt.

N. Andersen (Odense N. 2. B.): Nei, det er en Erfaring . . . .

Formanden (Berg): Det ærede Medlem er ikke berettiget til at gjøre Indsigelse . . . .

N. Andersen (Odense N. 2. B.): Sa, det har jeg erfaret.

Formanden (Berg): Det ærede Medlem har ikke nogen Berettigelse til at gjøre Indsigelse mod min Udtalelse. (N. Andersen [Odense N. 2. B.]: Det gjør jeg jo heller ikke.) — Det ærede Medlem har fremdeles Ordet i Sagen.

N. Andersen (Odense N. 2. B.): Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) begyndte med at sige, at han ikke var forberedt paa at tale i denne Sag, og det godtgjorde han ogsaa ved adskillige af sine Udtalelser. Han sagde saaledes, at den Jonnesbedste Lov, som han kaldte den, af 9de Marts 1872 slet ikke havde Noget med denne Sag eller med Husmændene at gjøre. Det har jeg heller ikke sagt. Det, jeg har sagt, er, at den flyttede Grændsen for Fæstetvang fra 1 Tønde Hartkorn til 2 Tønder Hartkorn, og det tror jeg heller ikke vil kunne modsiges. Det ærede Medlem talte ogsaa ved denne Leilighed om Noget, som han kaldte „det hvide Slaveri“. Det er det, som bestaar i, at adskillige Giere af større Gaarde sørge for at staffe deres faste Arbeidere Voliger, medens de tjene deres Dphold paa disse større Gaarde. At dette nu kan fortjene at kaldes „det hvide Slaveri“, har det ærede Medlem jo ikke videre paavist; men en Kjendsgjerning er det dog, at de Mennesker, der tage Arbeide under disse Vilkaar, gjøre det fuldstændig frivilligt. De ere jo ikke stavnsbundne, men kunne ogsaa undertiden tilflyttende langveis fra og tage Arbeide paa saadanne Steder, hvor de se, at de kunne tjene deres Udkomme Maret igjennem, og tage der de Veiligheder, som blive dem anviste; men det staar jo i deres Magt at flytte igjen, naar de ville, efter lovlig Dpsigelse. Sa, selv om der oprettes Arbeidskontrakter med dem, have de det dog i deres Magt at sidde i det mindste halvandet Aar i en saadan Veilighed, uden at behøve at gjøre en eneste Smule Arbeide for den Mand, de have leiet Veiligheden af. Er nemlig 1ste November gaaet, saa kunne de ikke opsiges før næste November til Frastytning den derefter paafølgende Mai, og de kunne saaledes ophøre at arbeide den 2den November uden at behøve at flytte ud, før halvandet Aar efter, saa i den Tid ere de da ikke Slaver. Hvad det ærede Medlem sagde om, at det var urigtigt at tro, at Husmænd ikke have Ret til at faae Fæste paa Huse, har den høitærede Indenrigsminister jo allerede gjendredet; og det kan virkelig ogsaa kun lidet nytte, at det ærede Medlem kan nævne saadanne næsten to hundrede Aar gamle Bestemmelser, som i Pragis har været ude af Brug i over hundrede Aar. Det er mig overhovedet ikke muligt at forstaa, at hele den Maade, hvorpaa det ærede Medlem optraadte ved denne Veilighed, kunde være hidledet af det Lovforslag, som her ligger for, eller kunde tilfigte at gjøre dette Lovforslag nogen Gavn. Det ligger derfor meget nær at antage, at